

**Bruxelles, 11. listopada 2024.
(OR. en)**

14173/24

**Međuinstitucijski predmet:
2023/0237(COD)**

**CODEC 1889
STATIS 103
ECOFIN 1098
PE 227**

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Predmet:	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu i postupak ispravka (Strasbourg, 13. ožujka 2024. i 8. listopada 2024.)

I. UVOD

U skladu s odredbama članka 294. UFEU-a i Zajedničkom izjavom o praktičnim načinima provedbe postupka suodlučivanja¹ uspostavljen je niz neformalnih kontakata između Vijeća, Europskog parlamenta i Komisije s ciljem postizanja dogovora o ovom zakonodavnom predmetu u prvom čitanju.

Navedeni predmet trebao je² biti podvrgnut postupku ispravka³ u Europskom parlamentu nakon što je saziv Europskog parlamenta na odlasku donio svoje stajalište u prvom čitanju.

¹ SL C 145, 30.6.2007., str. 5.

² Dok. 10819/24 + COR 1.

³ Članak 251. Poslovnika Europskog parlamenta.

II. GLASOVANJE

Na sjednici održanoj 13. ožujka 2024. Europski parlament donio je amandman 2 (bez pravno-jezične redakture) na prijedlog Komisije i zakonodavnu rezoluciju, koji predstavljaju stajalište Europskog parlamenta u prvom čitanju. To stajalište odražava privremeni dogovor među institucijama.

Nakon što su pravnici lingvisti izradili završnu verziju donesenog teksta, Europski parlament 8. listopada 2024. odobrio je ispravak stajališta donesenog u prvom čitanju.

S obzirom na taj ispravak Vijeće bi trebalo moći odobriti stajalište Europskog parlamenta kako je navedeno u Prilogu⁴ ovoj napomeni, čime bi se završilo prvo čitanje za obje institucije.

Akt bi se tada donio u formulaciji koja odgovara stajalištu Europskog parlamenta.

⁴ Tekst ispravka naveden je u Prilogu. Prikazan je u obliku pročišćenog teksta u kojemu su izmjene prijedloga Komisije istaknute podebljanim slovima i kurzivom. Simbolom „■” označen je izbrisani tekst.

P9_TA(2024)0152

Izmjena Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 13. ožujka 2024. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici (COM(2023)0402 – C9-0246/2023 – 2023/0237(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2023)0402),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 338. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0246/2023),
- uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke od 28. rujna 2023.¹,
- uzimajući u obzir privremeni sporazum koji je odobrio nadležni odbor u skladu s člankom 74. stavkom 4. Poslovnika te činjenicu da se predstavnik Vijeća pismom od 21. veljače 2024. obvezao prihvatiti stajalište Europskog parlamenta u skladu s člankom 294. stavkom 4. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
- uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0386/2023),

¹ SL C, C/2023/1032, 20.11.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1032/oj>.

1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

Stajalište Europskog parlamenta usvojeno u prvom čitanju 13. ožujka 2024. radi donošenja Uredbe (EU) 2024/... Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici

(Tekst značajan za EGP i za Švicarsku)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 338. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke¹,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom²,

¹ ***SL C, C/2023/1032, 20.11.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1032/oj>***

² Stajalište Europskog parlamenta od 13. ožujka 2024.

budući da:

- (1) Uredbom (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća³ uspostavljen je na razini Unije pravni okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika.
- (2) Uredba (EZ) br. 223/2009 izmijenjena je Uredbom (EU) 2015/759 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ kako bi se dodatno ojačalo upravljanje europskim statističkim sustavom (ESS), posebno njegova stručna neovisnost. To se ojačano upravljanje pokazalo djelotvornim.

³ Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

⁴ Uredba (EU) 2015/759 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 223/2009 o europskoj statistici (SL L 123, 19.5.2015., str. 90.).

- (3) *Europski savjetodavni odbor za upravljanje statističkim podacima (ESGAB) objavio je 6. ožujka 2023. svoje godišnje izvješće za 2022. Kako je u njemu navedeno, osiguravanje stručne neovisnosti ključno je za pružanje objektivne i nepristrane europske statistike te za izgradnju povjerenja javnosti u odluke i politike koje se na njima temelje. Stoga države članice i Komisija trebaju slijediti međunarodnu najbolju praksu u pogledu odabira, imenovanja i razrješenja čelnika nacionalnih statističkih ureda (NSU-ovi) i glavnog direktora Komisije (Eurostata) na temelju jasnih stručnih kriterija kao što su statistički ugled i visoka razina stručnosti u području statistike. Razlozi za prijevremeni raskid ugovora ne trebaju ugroziti stručnu neovisnost; trebaju biti dobro obrazloženi, precizirani i priopćeni na odgovarajući način, uz poštovanje prava dotične osobe. Nadalje, Komisija (Eurostat) treba obavijestiti ESGAB o svakoj ozbiljnoj sumnji koju ima u vezi s provedbom Kodeksa prakse europske statistike, uzimajući u obzir važnu ulogu koju ESGAB ima kao tijelo Unije zaduženo za pružanje neovisne procjene ESS-ove provedbe Kodeksa prakse europske statistike i savjeta o jačanju povjerenja korisnika u europsku statistiku.*

- (4) Digitalna transformacija dovela je do radikalno različitih okolnosti i stvorila novo okruženje s novim potrebama za europskim statistikama. Nadalje, zbog nedavnih **humanitarnih i političkih događaja, poput** **■** **pandemije** bolesti COVID-19 te energetske krize **i krize u području troškova života** izazvane agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine, povećale su se potražnja i očekivanja za pravovremenijim, učestalijim i detaljnijim europskim statistikama, koje su potrebne za **podršku** donošenju odluka u Uniji i osiguravanje najboljeg mogućeg odgovora Unije na krize.
- (5) *Mogu se pojaviti krizne situacije u kojima je potrebna pravovremena i inovativna europska statistika kako bi se odgovorilo na hitne potrebe politika. Na primjer, nedostatak pravodobnih podataka o jediničnoj dobiti i poslovnoj dobiti tvorcima politika otežava nastojanja da sveobuhvatno procijene problem porasta cijena u vrijeme istraživanja o učinku korporativnih politika kao potencijalnog doprinositelja inflaciji. Stoga je presudno uspostaviti postupke kako bi se odgovorilo na hitne potrebe politika za europskom statistikom.*

- (6) Kako bi se ispunila sve veća potražnja i očekivanja za pravovremenijim, učestalijim i detaljnijim europskim statistikama, kao i za bržim i koordiniranijim odgovorima ESS-a na hitne statističke potrebe u kriznim razdobljima, potrebno je izmijeniti Uredbu (EZ) br. 223/2009. Svrha je ove Uredbe o izmjeni osigurati da europske statistike ostanu relevantne uzimajući u obzir promjenjive i zahtjevnije potrebe korisnika, posebno tako da se iskoristi sav potencijal digitalnih izvora podataka i tehnologija i omogući njihova uporaba za europsku statistiku, povećanjem agilnosti i sposobnosti ESS-a za djelotvoran i brz odgovor na krize, **dopuštanjem** razmjene podataka i jačanjem koordinacije među partnerima ESS-a.
- (7) Kako bi odrazile aktualne okolnosti i digitalno okruženje u kojem ESS djeluje, u Uredbi (EZ) br. 223/2009 trebalo bi uvesti nove ili ažurirane definicije pojmova „podaci”, „metapodaci”, „**imatelj** podataka”, „**izvor podataka**”, „**pristup podacima**” i „uporaba za statističke svrhe”.

- (8) ■ Nedavni *dogadaji kao što su* pandemija bolesti COVID-19 *te energetska kriza i kriza u području troškova života izazvane agresivnim ratom Rusije protiv Ukrajine* pokazali su da je *dostupnost* pravovremene, pouzdane i usporedive europske statistike ključna za djelotvoran odgovor javnih tijela na izvanredne situacije. Stoga bi ESS-u trebalo omogućiti brzo pokretanje koordiniranih mjera ako se pojave hitne potrebe za podacima i statistikom izvan redovnog okvira planiranja, osobito u kriznim razdobljima *priznatima pravnim aktima Unije, kao što su Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1993⁵, Odluka br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁶, Uredba Vijeća (EU) 2016/369⁷, Uredba Vijeća (EU) 2022/2372⁸ i Uredba o uspostavi okvira mjera povezanih s izvanrednim okolnostima na unutarnjem tržištu i s otpornošću na unutarnjem tržištu (Akt o izvanrednim okolnostima i otpornosti na unutarnjem tržištu)*. U takvim bi situacijama imatelj podataka trebao, na zahtjev, staviti na raspolaganje NSU-u ili Komisiji (Eurostatu) podatke ako NSU ili Komisija (Eurostat) dokaže iznimnu potrebu za uporabom zatraženih podataka, u skladu s pravilima utvrđenima u *Uredbi (EU) 2023/2854 Europskog parlamenta i Vijeća⁹. Komisija (Eurostat) bi trebala moći poduzeti hitne statističke mjere u bliskoj suradnji s Odborom za Europski statistički sustav („Odbor za ESS”). NSU-ovi i druga nacionalna tijela odgovorna za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika („druga nacionalna tijela”) trebali bi moći dobrovoljno sudjelovati u takvim mjerama.*

⁵ *Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1993 od 11. prosinca 2018. o aranžmanima EU-a za integrirani politički odgovor na krizu (SL L 320, 17.12.2018., str. 28.).*

⁶ *Odluka br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (SL L 347, 20.12.2013., str. 924.).*

⁷ *Uredba Vijeća (EU) 2016/369 od 15. ožujka 2016. o pružanju hitne potpore unutar Unije (SL L 70, 16.3.2016., str. 1.).*

⁸ *Uredba Vijeća (EU) 2022/2372 od 24. listopada 2022. o okviru mjera za osiguravanje opskrbe medicinskim protumjerama relevantnim za krizne situacije u slučaju izvanrednog stanja u području javnog zdravlja na razini Unije (SL L 314, 6.12.2022., str. 64.).*

⁹ *Uredba (EU) 2023/2854 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o usklađenim pravilima za pravedan pristup podacima i njihovu uporabu i o izmjeni Uredbe (EU) 2017/2394 i Direktive (EU) 2020/1828 (Akt o podacima) (SL L 2023/2854, 22.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>).*

- (9) Pristup novim izvorima podataka, **uključujući velike podatke**, koji su nusproizvodi digitalnih usluga i interneta stvari i njihova **uporaba** postaju ključni za proizvodnju pravovremenih, primjereno učestalih i dovoljno detaljnih europskih statistika na učinkovitiji način i s manje troškova. **Takvi novi izvori podataka također su važan doprinos izradi statističkih okvira uzorkovanja za potrebe ESS-a.** Stoga bi radi razvoja i proizvodnje službenih europskih statistika na održivoj osnovi i u skladu s pravednim, jasnim, predvidljivim **i razmjernim** pravilima, **u skladu s okvirom Unije u području temeljnih prava**, trebalo osigurati pristup novim izvorima podataka općenito, a posebno podacima u privatnom posjedu. **Pristup podacima u privatnom posjedu trebao bi se osigurati u skladu s načelom učinkovitosti u odnosu na troškove i ne treba pretjerano opteretiti gospodarske subjekte kako je utvrđeno u članku 338. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).**
- (10) **Podaci u privatnom posjedu odnose se na veliku količinu podataka koje posjeduju privatni subjekti, a koji su dobiveni kao rezultat njihove aktivnosti i koje bi statistička tijela mogla upotrijebiti za proizvodnju službenih statističkih podataka. Mogli bi uključivati, među ostalim, podatke u vlasništvu organizacija civilnog društva. Takvi podaci mogu biti ključni za dopunjavanje službene statistike i praćenje gospodarskog, društvenog i ekološkog napretka, a posebno napretka povezanog s ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda. Stoga bi trebalo snažno poticati upotrebu takvih podataka.**

- (11) Pristup novim izvorima podataka, osobito podacima u privatnom posjedu, dugogodišnji je zahtjev ESS-a, iznesen u dokumentu o stajalištu ESS-a o pristupu podacima u privatnom posjedu koji su od javnog interesa iz studenoga 2017. i u dokumentu o stajalištu ESS-a o budućem prijedlogu akta o podacima iz lipnja 2021.
- (12) **Uporaba** podataka u privatnom posjedu i drugih novih izvora podataka trebala bi podlijegati strogim pravnim, tehničkim i postupovnim zaštitnim mjerama i jamstvima, uključujući primjenu visoke razine sigurnosti, povjerljivosti i poštovanja privatnosti, kao što je već utvrđeno u Uredbi (EZ) br. 223/2009. ■ Pristup podacima u privatnom posjedu trebao bi biti ograničen samo na NSU-ove koji djeluju samostalno ili u ime **drugog** nacionalnog **tijela** u ESS-u te na Komisiju (Eurostat). **Zatraženi podaci trebali bi biti strogo** nužni za razvoj, **proizvodnju i diseminaciju** europskih statistika **i statistika u razvoju. Takvi podaci u privatnom posjedu trebali bi biti pseudonomizirani u skladu s člankom 89. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰ i člankom 13. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹.**

¹⁰ **Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).**

¹¹ **Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).**

- (13) Zahtjevi za podatke ***u privatnom posjedu*** koje upućuju NSU-ovi ili Komisija (Eurostata) trebali bi biti transparentni i proporcionalni u smislu opsega i razine detalja. Stoga je potrebno utvrditi i obrazložiti svrhu zahtjeva, predviđenu namjenu zatraženih podataka, učestalost i rokove u kojima bi se podaci trebali stavljati na raspolaganje i operativne aranžmane za njihovo stavljanje na raspolaganje. ***Nijednom obradom podataka u vezi s takvim zahtjevima za podatke ne bi se trebala dovoditi u pitanje Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹², Uredba (EU) 2016/679 i Uredba (EU) 2018/1725, prema potrebi. Budući da je službena statistika javno dobro, pristup podacima trebao bi biti besplatan. Ako podatke zatraži NSU, države članice mogu privatnom imatelju podataka pružiti naknadu koja je ograničena na uslugu obrade u skladu sa zatraženim specifikacijama, osim ako nacionalno pravo ne dopušta NSU-ovima ili drugim nacionalnim tijelima da imateljima podataka isplate naknadu. Ako Komisija (Eurostat) zatraži podatke, trebala bi privatnom imatelju podataka predložiti razumnu naknadu koja je ograničena na tu posebnu uslugu obrade u skladu sa zatraženim specifikacijama.***

¹² ***Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama)(SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).***

- (14) Kada se izdaju zahtjevi za podatke ***u privatnom posjedu*** NSU ili Komisija (Eurostat) trebali bi ***privatnog*** imatelja podataka pozvati na dijalog kojim bi se utvrdili konkretni parametri zahtjeva za podatke ***i drugi posebni aranžmani, uključujući kako*** staviti podatke na raspolaganje te organizacijske i tehničke mjere za zaštitu povjerljivosti podataka i poslovnih tajni kako bi se postigao dogovor o tim aspektima. Ako se dogovor ne postigne u roku od tri mjeseca, ***ili ako privatni imatelj podataka ne poštuje dogovor***, NSU bi trebao imati mogućnost ***izdati drugi zahtjev*** kojim se od privatnog imatelja podataka zahtijeva da podatke stavi na raspolaganje. Ako privatni imatelj podataka namjerno ili iz nepažnje ne dostavi ***■*** podatke u roku ili dostavi netočne, nepotpune ili obmanjujuće podatke, ***država članica*** ili Komisija trebale bi ***donijeti mjere izvršenja, uključujući*** mogućnost ***izricanja*** sankcija koje bi trebale biti djelotvorne, proporcionalne i odvrćajuće uzimajući u obzir prirodu, težinu, ponavljanje i trajanje povrede a imajući na umu javni interes koji se želi ostvariti. Trebalo bi ***utvrditi maksimalne iznose*** sankcija koje uvodi ***Komisija. Komisija može izdati smjernice o izračunu novčanih kazni.*** Sve odluke Komisije na temelju ove Uredbe o izmjeni podliježu postupku preispitivanja pred Sudom Europske unije u skladu s UFEU-om. Sud Europske unije trebao bi imati neograničenu nadležnost u vezi s novčanim kaznama koje Komisija odredi u skladu s člankom 261. UFEU-a.

- (15) Trebalo bi poticati daljnju integraciju statistika i geoprostornih informacija kako bi se omogućilo učinkovitije korištenje resursa i bolja integracija podataka u različitim javnim organizacijama te proizvodili novi statistički rezultati, kao što su prostorna analiza, te kako bi se **poboljšala** vizualizacija i diseminacija podataka. **Takva daljnja integracija** pomogla bi u donošenju odluka i praćenju ciljeva politike na razini Unije i na nacionalnoj razini.
- (16) ***Komisija (Eurostat), NSU-ovi i ostala nacionalna tijela trebali bi nastojati osigurati pristup svojim bazama podataka i popratnim metapodacima te ostaloj dokumentaciji relevantnoj za procjenu kvalitete upotrebom ažuriranih i jednostavnih tehnologija.***
- (17) ***Europsku statistiku također razvija, proizvodi i diseminira Europski sustav središnjih banaka (ESSB), ali u sklopu zasebnog pravnog okvira koji odražava upravljačku strukturu ESSB-a. Između ESS-a i ESSB-a potrebna je bliska suradnja i prikladna koordinacija, posebno kako bi se poticala razmjena podataka između tih dvaju sustava isključivo u statističke svrhe, u skladu s člankom 338. stavkom 1. UFEU-a i člankom 5. Protokola br. 4 o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke. Nadalje, Uredba (EZ) br. 223/2009 trebala bi se primjenjivati ne dovodeći u pitanje Uredbu Vijeća (EZ) br. 2533/98¹³.***

¹³ ***Uredba Vijeća (EZ) br. 2533/98 od 23. studenoga 1998. o prikupljanju statističkih podataka od strane Europske središnje banke (SL L 318, 27.11.1998., str. 8.).***

- (18) *Razmjena povjerljivih podataka doprinosi poboljšanju kvalitete europskih statistika. ESS aktivno radi na daljnjem razvoju takve razmjene podataka, među ostalim osiguravanjem prijenosa povjerljivih podataka u različitom sektorskom zakonodavstvu. Te bi napore trebalo nastaviti. Uzajamna razmjena povjerljivih podataka trebala bi biti dopuštena i unutar ESS-a te između ESS-a i ESSB-a ako je to potrebno za učinkovit razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika ili za povećanje kvalitete europskih statistika. Ako se povjerljivi podaci dostavljaju Komisiji (Eurostatu), trebalo bi biti potrebno odobrenje NSU-a ili drugog nacionalnog tijela koje je dalo podatke.*
- (19) Potrebno je osigurati da nacionalna javna *i polujavna* tijela zadužena za administrativne izvore podataka, *baze podataka, sustave interoperabilnosti ili podatke* koji su relevantni za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika omoguće NSU-ovima *i drugim nacionalnim* tijelima bez naknade, pravovremeno i dovoljno često pristup tim podacima *te njihovu uporabu* i integraciju radi razvoja, proizvodnje i diseminacije europskih statistika. *Države članice trebale bi osigurati mogućnost izrade statističkog okvira uzorkovanja na temelju relevantnih administrativnih podataka NSU-ova i drugih nacionalnih tijela.*

- (20) *Trebalo bi poticati daljnju upotrebu statistika iz više izvora, sa statistikama koje se razvijaju ili proizvode na temelju različitih izvora podataka, među ostalim tehnikama modeliranja i drugim statističkim metodama ili inovativnim pristupima.*
- (21) Ako aktivnosti koje će se provoditi na temelju Uredbe (EZ) br. 223/2009 uključuju obradu osobnih podataka *u službene statističke svrhe u skladu s mandatom dodijeljenim statističkim tijelima da zatraže osobne podatke u skladu s posebnim metodološkim opisom za svaki statistički proizvod*, ta bi obrada trebala biti u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije o zaštiti osobnih podataka, to jest s uredbama (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725. U skladu s *načelima* utvrđenima u tim uredbama, *takva obrada trebala bi podlijegati odgovarajućim zaštitnim mjerama za prava i slobode ispitanika. Tim zaštitnim mjerama trebalo bi osigurati da su na snazi tehničke i organizacijske mjere, posebno kako bi se zajamčilo načelo smanjenja količine podataka. Te mjere mogu uključivati pseudonimizaciju.*

- (22) Obrada osobnih podataka koju NSU-i i druga nacionalna tijela provode za potrebe službene statistike i za koju se smatra da je u javnom interesu trebala bi biti obuhvaćena odstupanjima i podlijezati odgovarajućim zaštitnim mjerama u skladu s Uredbom (EU) 2016/679. Na primjer, daljnja obrada osobnih podataka za statističke svrhe ne bi se trebala smatrati neusklađenom s prvotnim svrhama za koje su prikupljeni. ***Osobni podaci koji se obrađuju u statističke svrhe u javnom interesu povjerljivi su podaci i stoga podliježu načelu statističke povjerljivosti, što znači da bi se trebali upotrebljavati samo u statističke svrhe i nikad se ne bi smjeli upotrebljavati za prateće mjere ili odluke koje se odnose na konkretnu fizičku osobu.*** U tom kontekstu posebne zaštitne mjere, koje bi se trebale primijeniti kad razmjena podataka u skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009 zahtijeva obrada osobnih podataka, uključuju ***tehničke i organizacijske mjere kao što su tehnologije za povećanje privatnosti i poštovanje*** načela ograničavanja svrhe, smanjenja količine podataka, ograničenja pohrane te cjelovitosti i povjerljivosti kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2016/679 i ***Uredbi (EU) 2018/1725 i dodatno razrađeno u Kodeksu prakse europske statistike.*** U tom bi se smislu podaci trebali razmjenjivati primjenom tehnologija za unapređenje zaštite privatnosti koje su posebno osmišljene za provedbu tih načela. ***U skladu s člankom 89. stavkom 2. Uredbe (EU) 2016/679 nacionalnim pravom trebalo bi odobriti odstupanja za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika od strane NSU-ova i drugih nacionalnih tijela, u skladu sa zaštitnim mjerama utvrđenima u tom članku.***

- (23) Da bi se predvodilo u postupnom integriranju novih tehnologija i uvida i tako osiguralo kontinuiranu relevantnost europskih statistika, trebalo bi utvrditi pravila na temelju kojih se u okviru zajedničkih nastojanja ESS-a statistike mogu razvijati, ***u skladu s potrebama korisnika***, u određenim područjima ***u obliku statistike u razvoju ili eksperimentalne statistike*** radi njihove integracije u redovitu proizvodnju europskih statistika. Iako nužno neće ispunjavati sve kriterije kvalitete utvrđene u članku 12. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 223/2009, takve bi statistike trebalo smatrati europskim statistikama. ***Transparentne informacije o kvaliteti statistike u razvoju ili eksperimentalne statistike trebale bi biti priložene njihovoj objavi.***
- (24) Nastojeći ■ raditi na inovacijama i razvijati nove statističke rezultate, nacionalna statistička tijela trebala bi u najvećoj mogućoj mjeri uzeti u obzir potrebe korisnika, posebno one na koje su ukazala nacionalna statistička vijeća korisnika ***ili druga odgovarajuća tijela.*** Komisija bi morala obavješćivati Europski savjetodavni odbor za statistiku (ESAC), osnovan Odlukom br. 234/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴ kao glavno tijelo Unije koje predstavlja korisnike, davatelje podataka i nositelje europske statistike, o tome na koji je način uzela u obzir njegova mišljenja, posebno kad je riječ o razvoju novih europskih statistika.

¹⁴ Odluka br. 234/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o osnivanju Europskog savjetodavnog odbora za statistiku i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 91/116/EEZ (SL L 73, 15.3.2008., str. 13.).

- (25) Kako bi išla ukorak s najnovijim akademskim trendovima te poboljšala kvalitetu statističkih podataka i metoda, statistička tijela trebala bi na nacionalnoj i europskoj razini promicati dobru, strukturiranu i održivu interdisciplinarnu suradnju s akademskim i istraživačkim ustanovama, osobito pri razvoju novih statistika, ispitivanju novih metoda i tehnologija te promicanju inovacija i eksperimentiranja. ***Za potrebe Uredbe (EZ) br. 223/2009, znanstvene svrhe trebale bi obuhvaćati istraživačke aktivnosti kao što su tehnološki razvoj i demonstracija, temeljno istraživanje ili primijenjeno istraživanje.***
- (26) Uzimajući u obzir povjerenje iskazano NSU-ovima i visoku razinu njihove tehničke stručnosti u području upravljanja podacima ***i metapodacima*** te kvalitete i zaštite podataka, države članice trebalo bi poticati da, u skladu s načelom supsidijarnosti, NSU-ovima dodijele ***važnu ulogu*** u nacionalnim okvirima za upravljanje podacima, uključujući funkcije predviđene ***Uredbom (EU) 2022/868 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵***, radi promicanja ***razmjene***, integracije i interoperabilnosti podataka, opisa metapodataka, osiguranja kvalitete i postavljanja standarda. U tom bi smislu NSU-ovi ***i druga nacionalna tijela trebali biti uključeni*** u početno osmišljavanje, kasniji razvoj i ukidanje administrativnih izvora ***podataka, baza podataka ili sustava interoperabilnosti***. Takvu uključenost trebalo bi prema potrebi ojačati kako bi se, među ostalim, osigurala dosljednost i kvaliteta podataka i kako bi se smanjilo opterećenje izvješćivanja.

¹⁵ ***Uredba (EU) 2022/868 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o europskom upravljanju podacima i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724 (Akt o upravljanju podacima) (SL L 152, 3.6.2022., str. 1.).***

- (27) Podaci koji su ***zakonito na raspolaganju javnosti i koji ostaju*** na raspolaganju javnosti ***na temelju nacionalnog prava ili prava Unije*** ne bi se trebali smatrati povjerljivima kad se upotrebljavaju za statističke svrhe ***ili za diseminaciju statističkih podataka dobivenih iz takvih podataka***
- (28) U interesu povećanja pravovremenosti na razini Unije Komisiji (Eurostatu) trebalo bi dopustiti diseminaciju europskih statistika država članica čim se objave na nacionalnoj razini, čak i ako su bile objavljene prije rokova za dostavu statistika utvrđenih u relevantnom sektorskom zakonodavstvu Unije.
- (29) ***Nedostatak koordinacije može dovesti do neučinkovitosti i nedosljednosti te dovesti do pitanja vezanih za kvalitetu europskih statistika. Institucije i tijela Unije trebaju se sustavno savjetovati s Komisijom (Eurostatom) o statističkim metodologijama i kvaliteti podataka pri razvoju novih statističkih podataka u svojim područjima nadležnosti. Koordinacija bi se trebala proširiti i na „ostale statističke podatke” koji su ključni za informiranje tvoraca politika i građana, posebno zato što bi kvaliteta takvih statističkih podataka mogla utjecati na ugled europske statistike.***

- (30) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno izmjenu pravnog okvira za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog dosljednosti i usporedivosti on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (31) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EZ) br. 223/2009 provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji u pogledu **utvrđivanja hitnih** statističkih mjera i **utvrđivanja postupka za njihovo poduzimanje, uključujući** u pogledu vremenskog raspona, učestalosti i kvalitete **koje moraju primjenjivati države članice koje dobrovoljno sudjeluju u hitnoj statističkoj mjeri, te za proširenje tih hitnih mjera, kao i u pogledu utvrđivanja** tehničkih aspekata razmjene podataka između statističkih tijela **u skladu s tom Uredbom**. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶.
- (32) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje **6. rujna 2023.**
- (33) Provedeno je savjetovanje s Odborom za ESS,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

¹⁶ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EZ) br. 223/2009

Uredba (EZ) br. 223/2009 mijenja se kako slijedi:

1. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) umeću se sljedeće točke ■ :

„4.a „podaci” znači svaki digitalni ili nedigitalni prikaz akata, činjenica ***ili informacija i svako prikupljanje takvih akata, činjenica ili informacija o promatranim jedinicama;***

4.b „metapodaci” znači sve ***informacije*** kojima se definiraju i opisuju ■ podaci i procesi ■ ;

4.c „imatelj podataka” znači pravna ili fizička osoba ***ili bilo koji drugi subjekt*** koji ima pravo, u skladu s primjenjivim ***pravom*** Unije ili nacionalnim pravom ■ , te mogućnost ***upravljanja podacima i*** stavljanja na raspolaganje ***podataka dobivenih kao rezultat svoje aktivnosti;***”;

(b) umeću se sljedeće točke ■ :

„5.a „izvor podataka” znači izvor koji pruža podatke koji su sami po sebi ili u kombinaciji s podacima iz drugih izvora relevantni ***i potrebni*** za razvoj i proizvodnju statistika, uključujući ankete, popise, administrativne ***podatke*** ili podatke koje vlasnici podataka stavljaju na raspolaganje na zahtjev;

5.b „pristup podacima” znači obrada podataka koje je pružio *ili stavio na raspolaganje* ■ imatelj podataka i koju provodi nacionalni statistički ured *ili drugo nacionalno tijelo ili* Komisija (Eurostat) u skladu s posebnim tehničkim, pravnim ili organizacijskim zahtjevima ■ ;”;

(c) točka 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. „uporaba za statističke svrhe” znači uporaba isključivo za razvoj, *proizvodnju i diseminaciju* statističkih rezultata i analiza *od strane statističkih tijela*, među ostalim za ■ istraživačke i znanstvene aktivnosti ili za utvrđivanje okvira uzorkovanja; ■ ” ;

■

2. umeće se sljedeći članak:

„Članak 16.a

Statistički odgovor na *hitne potrebe politika* u kriznim *situacijama*

1. Komisija (Eurostat) razmatra *krizne situacije i može poduzeti hitne statističke mjere* prema potrebi, u skladu s postupcima utvrđenima u ovom članku i ako su ispunjena oba uvjeta u nastavku:

(a) *nužno* je odgovoriti na hitne potrebe *politika* nastale zbog *predmetne krizne situacije* nakon aktiviranja *uspostavljenih* hitnih mehanizama u skladu s pravnim aktima Unije kao što su *Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1993** ili drugi izvanredni pravni akti Unije;

■

- (b) te hitne potrebe politika ne mogu se zadovoljiti u okviru europskog statističkog programa.

2. **Hitne** statističke mjere iz stavka 1. provodi Komisija (Eurostat) na razini Unije **u bliskoj suradnji s NSU-ovima i drugim nacionalnim tijelima**, a mogu uključivati:

- (a) proizvodnju europskih statistika na temelju novih **izvora ili** prikupljanja podataka, **uzimajući u obzir opterećenje za davatelje podataka i isplativost za države članice**;
- (b) pružanje novih statističkih pokazatelja i uvida na temelju postojećih podataka;
- (c) razvoj ■ metodoloških smjernica kako bi se osigurale usporedive i usklađene statistike među državama članicama **pogođenima kriznom situacijom**;
- (d) druge koordinirane mjere na razini Unije usmjerene na osiguravanje pravovremenog i relevantnog statističkog odgovora na određenu situaciju.

3. Pri procjeni potrebe za **hitnim** statističkim mjerama iz stavka 1. Komisija (Eurostat) bez odgode obavještuje Odbor za ESS i savjetuje se s njime te **propisno** uzima u obzir njegove stručne smjernice. **Hitne statističke mjere koje treba poduzeti podliježu prethodnom razmatranju Odbora za ESS. U tu svrhu Komisija (Eurostat) Odboru za ESS dostavlja detaljne informacije o mjerama koje treba poduzeti, njihovoj opravdanosti na temelju isplativosti, načinima i rokovima za njihovo postizanje, procjeni troškova odaziva za davatelje podataka i financijskom doprinosu Unije za pokrivanje povećanih troškova NSU-ova i drugih nacionalnih tijela.**
4. **Države članice** mogu samostalno i na dobrovoljnoj osnovi odlučiti sudjelovati u **hitnim** statističkim mjerama iz stavka 1. **Te hitne statističke mjere relevantne su i obuhvaćaju hitne potrebe politika koje proizlaze iz krizne situacije u Uniji.** Kad sudjeluju u **hitnim** statističkim mjerama, **države članice** moraju se pridržavati dogovorenih zajedničkih zahtjeva u pogledu vremenskog raspona, učestalosti i kvalitete nacionalnih podataka koji se pružaju Komisiji (Eurostatu).

5. Komisija može provedbenim aktima **točno utvrditi hitne** statističke mjere iz stavka 1. ovog članka i postupak za njihovo poduzimanje, uključujući relevantne zahtjeve u pogledu vremenskog raspona, učestalosti i kvalitete koje **države članice** koje **dobrovoljno** sudjeluju u **hitnoj** statističkoj mjeri moraju primjenjivati. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.

Ne dovodeći u pitanje ovlasti proračunskog tijela, NSU-ovima i drugim nacionalnim tijelima s popisa utvrđenog na temelju članka 5. stavka 2. ove Uredbe stavlja se na raspolaganje financijski doprinos iz Programa jedinstvenog tržišta uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/690 Europskog parlamenta i Vijeća^{**} i u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća^{***} za pokrivanje povećanih troškova nastalih provedbom takvih hitnih statističkih mjera. Osim toga, ti NSU-ovi i druga nacionalna tijela mogu podnijeti zahtjev za potporu iz drugih primjenjivih financijskih programa Unije u skladu s pravilima takvih programa. Države članice mogu podnijeti zahtjev i za potporu iz Instrumenta za tehničku potporu uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća^{****}. Iznos financijskog doprinosa na temelju ovog podstavka utvrđuje se u skladu s pravilima relevantnog programa financiranja, ovisno o raspoloživosti financiranja, posebno u skladu s pravilima europskog statističkog programa.

6. Provedbeni akti doneseni na temelju stavka 5. ovog članka ostaju na snazi **ne dulje od trajanja predmetne krizne situacije, a u svakom slučaju ne dulje od 12 mjeseci. U propisno opravdanim slučajevima to se razdoblje može produljiti provedbenim aktom za dodatnih 12 mjeseci. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.**

* **Provedbena odluka Vijeća (EU) 2018/1993 od 11. prosinca 2018. o aranžmanima EU-a za integrirani politički odgovor na krizu (SL L 320, 17.12.2018., str. 28.).**

** **Uredba (EU) 2021/690 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi programa za unutarnje tržište, konkurentnost poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, područje bilja, životinja, hrane i hrane za životinje te europsku statistiku (Program jedinstvenog tržišta) i o stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 99/2013, (EU) br. 1287/2013, (EU) br. 254/2014 i (EU) br. 652/2014 (SL L 153, 3.5.2021., str. 1.).**

*** **Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).**

**** **Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu (SL L 57, 18.2.2021., str. 1.).”;**

3. ■ članak 17.a ■ zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 17.a

Pristup administrativnim *podacima* za razvoj, *proizvodnju i diseminaciju* europskih statistika te *uporaba* i integracija tih podataka.

■

1. Nacionalna javna *i polujavna* tijela *u skladu s nacionalnim pravom* zadužena za administrativne izvore podataka, *baze podataka, sustave interoperabilnosti ili podatke* koji su relevantni *i potrebni* za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika NSU-ovima i drugim nacionalnim tijelima ■ bez naknade, pravovremeno i dovoljno često *i granularno u svrhu razvoja, proizvodnje i diseminacije europskih statistika* omogućuju pristup tim podacima i relevantnim metapodacima te njihovu upotrebu i integraciju.
2. *S NSU-ovima i Komisijom (Eurostat) se savjetuje, te ih se uključuje u početno osmišljavanje, naknadni razvoj i ukidanje administrativnih izvora podataka, baza podataka ili sustava interoperabilnosti koje pripremaju i održavaju druga tijela, čime se olakšava daljnja upotreba tih izvora podataka, baza podataka ili sustava interoperabilnosti u svrhu proizvodnje europske statistike. Također ih se uključuje u aktivnosti standardizacije koje se odnose na administrativne izvore podataka, baze podataka ili sustave interoperabilnosti koji su relevantni za proizvodnju europske statistike.*

- 2.a Za potrebe ove Uredbe Komisiji (Eurostatu) na zahtjev se dopuštaju pravovremeni pristup, uporaba i integracija relevantnih podataka i metapodataka iz baza podataka i sustava interoperabilnosti koje vode tijela i agencije Unije, ne dovodeći u pitanje akte Unije o uspostavi tih baza podataka i sustava interoperabilnosti, ***uključujući središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku uspostavljen Uredbom (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća****. U tu svrhu Komisija (Eurostat) surađuje s relevantnim tijelima i agencijama Unije kako bi utvrdila potrebne prilagođene podatke i metapodatke, operativne aranžmane za ***uporabu*** podataka te potrebne fizičke i logičke zaštitne mjere.; ***Ako su podaci i metapodaci potrebni za europsku statistiku dostupni samo u bazama podataka i sustavima interoperabilnosti koje održavaju tijela i agencije Unije, Komisija (Eurostat) može, na zahtjev, podijeliti te podatke s relevantnim NSU-ovima ili drugim nacionalnim tijelima odgovornima za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike, ne dovodeći u pitanje akte Unije o uspostavi tih baza podataka i sustava interoperabilnosti.***
3. ***Pristup i sudjelovanje NSU-ova, drugih nacionalnih tijela i Komisije (Eurostata) na temelju stavaka 1., 2. i 2.a ograničeni su na administrativne izvore podataka, baze podataka ili sustave interoperabilnosti unutar njihovog vlastitog sustava javne uprave.***
4. ***Administrativnim izvorima podataka, bazama podataka ili sustavima interoperabilnosti koje njihovi vlasnici ustupaju NSU-ovima, drugim nacionalnim tijelima i Komisiji (Eurostatu) kako bi se njima koristili za proizvodnju europske statistike prilažu se relevantni metapodaci.***

5. NSU-ovi, *druga nacionalna tijela i tijela iz stavka 1.* uspostavljaju potrebne mehanizme suradnje *u skladu s nacionalnim posebnostima*. Ti mehanizmi NSU-ovima pružaju i mogućnost provođenja provjera kvalitete podataka i izrade statističkih okvira na temelju relevantnih administrativnih *podataka kojima se pristupa*.

* *Uredba (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području granica i viza i izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726, i (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća te odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP (SL L 135, 22.5.2019., str. 27.).”;*

4. umeću se sljedeći članci:

„Članak 17.b

Obveza privatnih imatelja podataka da podatke stave na raspolaganje za razvoj, ***proizvodnju i diseminaciju*** europskih statistika

1. Ne dovodeći u pitanje obveze izvješćivanja, ***prikupljanja podataka ili bilo kakav pristup podacima*** utvrđene u sektorskom statističkom zakonodavstvu Unije ***ili*** obvezu imatelja podataka da podatke stave na raspolaganje na osnovi iznimne potrebe u skladu s ***Uredbom (EU) 2023/2854 Europskog parlamenta i Vijeća****, NSU ili Komisija (Eurostat) mogu od privatnog imatelja podataka zatražiti da podatke i relevantne metapodatke stavi na raspolaganje ***besplatno ako su traženi podaci nužni*** za razvoj, ***proizvodnju i diseminaciju*** europskih statistika ***i ne mogu se dobiti drugim sredstvima*** ili ako će se njihovom ponovnom uporabom znatno smanjiti opterećenje davanja podataka za vlasnike podataka i druga poduzeća. ***Komisija može uključiti takva prikupljanja podataka ili pristup podacima u godišnji program rada.***
2. Kao koordinator nacionalnog statističkog sustava NSU može podnijeti zahtjev za podatke privatnom imatelju podataka u ime svakog drugog nacionalnog tijela ako su zatraženi podaci potrebni za europske statistike koje razvija, ***proizvodi i diseminira to drugo nacionalno tijelo. NSU i druga nacionalna tijela države članice surađuju kako bi se izbjeglo prekomjerno opterećenje za privatne imatelje podataka.***

3. NSU-ovi i Komisija (Eurostat) surađuju i pomažu si kako bi se izbjeglo prekomjerno *opterećenje* za privatne imatelje podataka i kako bi se odredilo tko podnosi zahtjeve za podatke. Točnije, *NSU* podnosi zahtjev za podatke privatnom imatelju podataka *osim ako se* Komisija (Eurostat) *i predmetni NSU ne dogovore da je zahtjev Komisije (Eurostata)* učinkovitiji, na primjer u slučaju privatnih imatelja podataka koji djeluju na razini cijele Unije.
4. Komisija (Eurostat) može u dogovoru s NSU-ovima uspostaviti sigurnu infrastrukturu *za dobrovoljnu upotrebu* kako bi se olakšala daljnja razmjena podataka pristupljenima u skladu sa stavkom 3. s NSU-ovima *i drugim nacionalnim tijelima*.

*Sigurna infrastruktura iz prvog podstavka temelji se na tehnologijama koje su posebno osmišljene da budu u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća** i Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća***.*

5. *Ako podaci koje NSU zatraži u skladu sa stavkom 1. zahtijevaju posebnu uslugu obrade, države članice mogu privatnom imatelju podataka osigurati naknadu za tu posebnu uslugu obrade, osim ako nacionalno pravo sprečava NSU ili druga nacionalna tijela odgovorna za proizvodnju statistike da vlasnicima podataka isplate naknadu. Ako Komisija (Eurostat) zatraži podatke radi učinkovitosti u skladu sa stavkom 3., a potrebna je posebna usluga obrade, Komisija (Eurostat) privatnom imatelju podataka predlaže razumnu naknadu za tu posebnu uslugu obrade.*

6. Ovaj se članak ne primjenjuje na mikropoduzeća ili mala poduzeća kako su definirana u članku 2. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ****, *osim u propisno opravdanim slučajevima kad su podaci u vlasništvu takvih mikropoduzeća ili malih poduzeća od posebnog interesa za službenu statistiku zbog prirode i količine tih podataka na nacionalnoj razini.*

Članak 17.c

Zahtjevi za podatke i mehanizmi za stavljanje podataka na raspolaganje radi razvoja, *proizvodnje i diseminacije* europskih statistika

1. Kad zahtijevaju podatke u skladu s člankom 17.b, NSU-ovi ili Komisija (Eurostat):
 - (a) utvrđuju koji se podaci *i metapodaci* zahtijevaju;
 - (b) *utvrđuju* statističku potrebu za koju se podaci zahtijevaju u skladu s člankom 17.b stavkom 1.;
 - (c) utvrđuju učestalost i rokove u kojima se podaci moraju staviti na raspolaganje;
 - (d) utvrđuju operativne aranžmane za stavljanje podataka na raspolaganje.

■

2. Zahtjevi za podatke iz stavka 1. *u skladu su s načelom smanjenja količine podataka i razmjerni statističkoj potrebi u smislu razine detalja i količine podataka te učestalosti kojom se podaci stavljaju na raspolaganje. Takvi se zahtjevi u načelu odnose na neosobne podatke i, samo u posebnim okolnostima, osobne podatke iz kategorija osobnih podataka koje su navedene u sektorskom zakonodavstvu.*
3. Nakon podnošenja zahtjeva za podatke iz stavka 1. *NSU, drugo nacionalno tijelo* ili Komisija (Eurostat) s dotičnim privatnom imatelju podataka započinju dijalog radi rasprave *i dogovora o mjerama potrebnima za stavljanje podataka na raspolaganje za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike* radi postizanja dogovora **■**.
4. Ako se dogovor iz stavka 3. ne postigne u roku od tri mjeseca od primitka obavijesti o zahtjevu za podatke iz stavka 1. *ili ako vlasnik privatni imatelj podataka nije ispunio uvjete dogovora:*

- (a) *ako je NSU zatražio podatke, može izdati drugi zahtjev kojim se od privatnog imatelja podataka zahtijeva da podatke stavi na raspolaganje u određenom roku, a privatni imatelj podataka zatim relevantne podatke stavlja na raspolaganje u tom roku;*
- (b) *ako je Komisija (Eurostat) zatražila podatke, može donijeti odluku kojom se od privatnog imatelja podataka zahtijeva da podatke stavi na raspolaganje u roku koji nije kraći od 15 kalendarskih dana, a privatni imatelj podataka zatim relevantne podatke stavlja na raspolaganje Komisiji (Eurostatu) u roku koji je u njoj naveden.*

Stavak 1. *primjenjuje se na odluku iz prvog podstavka točke (b) ovog stavka. U takvoj odluci uzimaju se u obzir pitanja u pogledu kojih je tijekom dijaloga došlo do usklađivanja stajališta s privatnim imateljem podataka. U njoj se navodi i rok u kojem privatni imatelj podataka mora dostaviti svoj odgovor, rok u kojem privatni imatelj podataka mora staviti podatke na raspolaganje, novčane kazne predviđene stavkom 6. koje se mogu primijeniti ako podaci nisu dostavljeni na vrijeme te pravna sredstva protiv odluke.*

5. *Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale djelotvorno izvršenje zahtjeva iz stavka 4. točke (a).*
6. **■** Komisija poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurala djelotvorno izvršenje odluka donesenih u skladu sa stavkom 4. **točkom (b)**. Te mjere mogu uključivati uvođenje novčanih kazni ako privatni imatelj podataka namjerno ili iz nepažnje ne dostavi u roku podatke zatražene odlukom kako je navedena u stavku 4. točki (b) ili ako dostavi netočne, nepotpune ili obmanjujuće podatke. Pri određivanju iznosa novčanih kazni **■** Komisija uzima u obzir prirodu, težinu, trajanje i ponavljanje povrede.
7. *Komisija može donijeti odluke o izricanju novčanih kazni u roku od godine dana od isteka roka za dostavu podataka utvrđenog u odluci iz stavka 4. točke (b) ako privatni imatelj podataka ne dostavi nikakve podatke ili u roku od godine dana od dostave netočnih, nepotpunih ili obmanjujućih podataka. Novčane kazne mogu iznositi do 25 000 EUR, a u slučaju ponavljanja u razdoblju od tri godine do 50 000 EUR. Ovlast Komisije za izvršenje odluka o izricanju novčane kazne podliježe roku zastare od pet godina od datuma kad odluka postane konačna. Prije donošenja odluke u skladu sa stavkom 6. Komisija privatnom imatelju podataka omogućuje da se izjasni o preliminarnim nalazima Komisije i mjerama koje bi Komisija mogla poduzeti na temelju tih preliminarnih nalaza.*

Članak 17.d

Preispitivanje odluka o izricanju novčanih kazni koje provodi Sud Europske unije

U skladu s člankom 261. Ugovora o funkcioniranju Europske unije Sud Europske unije ima neograničenu nadležnost za preispitivanje odluka kojima je Komisija izrekla novčane kazne. On izrečenu novčanu kaznu može poništiti, smanjiti ili povećati.

Članak 17.e

Obveze NSU-ova, *drugih nacionalnih tijela* i Komisije (Eurostata) pri *uporabi* podataka koje su *privatni imatelji podataka* stavili na raspolaganje za razvoj, *proizvodnju i diseminaciju* europskih statistika

1. NSU-ovi i Komisija (Eurostat) upotrebljavaju podatke koji su u skladu s člankom 17.b stavljeni na raspolaganje za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika: **■**
 - (a) isključivo za statističke svrhe;
 - (b) u skladu sa *statističkim* načelima *iz članka 2. stavka 1.*; i
 - (c) *u skladu s* obvezom da se podaci ne dijele *izvan ESS-a* osim ako privatni imatelj podataka *pristane na dijeljenje tih podataka.*

2. *NSU-ovi i Komisija (Eurostat) uspostavljaju odgovarajuće zaštitne mjere u vezi s obradom osobnih podataka u statističke svrhe u skladu s člankom 89. Uredbe (EU) 2016/679 i člankom 13. Uredbe (EU) 2018/1725, posebno kako bi se osigurala usklađenost s načelom pseudonimizacije podataka.*
3. NSU-ovi i Komisija (Eurostat):
 - (a) poduzimaju odgovarajuće mjere za zaštitu statističke povjerljivosti i poslovnih tajni ■ ;
 - (b) primjenjuju, u mjeri u kojoj je obrada osobnih podataka nužna, tehničke i organizacijske mjere kojima se štite prava i slobode ispitanika.
4. Stavci 1. i 3. ovog članka primjenjuju se na *svako drugo nacionalno tijelo* koje je primilo podatke na temelju zahtjeva koji je u njegovo ime podnio NSU u skladu s člankom 17.b stavkom 2.

■

Članak 17.f

Razmjena podataka *koji nisu povjerljivi* u ESS-u *te između ESS-a i ESSB-a*

1. Podaci *koji nisu povjerljivi* razmjenjuju se, *ako je potrebno i ako su dostupni u zbirnom obliku, na zahtjev između NSU-ova, na njihovu vlastitu inicijativu ili u ime bilo kojeg drugog nacionalnog tijela* te između NSU-ova i Komisije (Eurostata) isključivo za statističke svrhe i radi poboljšanje kvalitete europskih statistika.
2. *Podaci koji nisu povjerljivi, uključujući podatke koje su na raspolaganje stavili privatni imatelji podataka, razmjenjuju se između ESS-a i članice ESSB-a na zahtjev, ako je potrebno i ako su dostupni u zbirnom obliku, u područjima podijeljene odgovornosti ili zajedničkog interesa i kad se upotrebljavaju isključivo za statističke svrhe te za poboljšanje kvalitete europske statistike koju razvija i proizvodi ta članica ESSB-a.*
3. Komisija (Eurostat) uspostavlja sigurnu infrastrukturu kako bi se olakšala razmjena podataka u skladu s ovim člankom, a NSU-ovi i, ako je relevantno, *druga nacionalna tijela ili članovi ESSB-a* mogu *dobrovoljno* upotrebljavati tu sigurnu infrastrukturu za razmjenu podataka.

4. Komisija provedbenim aktima utvrđuje tehničke aspekte razmjene podataka između statističkih tijela iz ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.

-
- * *Uredba (EU) 2023/2854 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2023. o usklađenim pravilima za pravedan pristup podacima i njihovu uporabu i o izmjeni Uredbe (EU) 2017/2394 i Direktive (EU) 2020/1828 (Akt o podacima) (SL L 2023/2854, 22.12.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2854/oj>).*
- ** *Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).*
- *** *Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).*
- **** Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).”;

5. umeće se sljedeće poglavlje:

„POGLAVLJE III.a

RAZVOJ EUROPSKIH STATISTIKA

Članak 17.g

Statistike u razvoju

1. NSU-ovi, druga nacionalna tijela i Komisija (Eurostat) nastoje neprekidno raditi na inovacijama i razvijati nove statističke rezultate i uvide na temelju svih dostupnih izvora podataka te primjenjivati najsuvremenije tehnologije radi njihove integracije u redovitu proizvodnju europskih statistika. *U tu svrhu Komisija (Eurostat) može u bliskoj suradnji s Odborom za ESS pokrenuti razvoj novih statističkih rezultata i uvida u cijelom ESS-u. Ti statistički rezultati i uvidi mogu biti uključeni u godišnji program rada i provode se u obliku pojedinačnih statističkih mjera iz članka 14. stavka 1.*

2. **■** Statistike u razvoju ne moraju ispunjavati sve kriterije kvalitete utvrđene u članku 12. stavku 1.
3. Komisija (Eurostat) **može** diseminirati europske statistike u razvoju uz suglasnost NSU-ova **ili drugih nacionalnih tijela** i izričito navodi da je riječ o statistikama u razvoju. **NSU-ovi i druga nacionalna tijela također mogu diseminirati europske statistike u razvoju koje proizvode.**

■ ” ;

6. u članku 18. dodaje se sljedeći stavak:

„4. Komisija (Eurostat) može **diseminirati** europske statistike koje su države članice **već** objavile na nacionalnoj razini prije rokova utvrđenih u relevantnom sektorskom zakonodavstvu **■** , pod uvjetom da su takve statistike u skladu s relevantnim definicijama i klasifikacijom. **■** ” ;

7. u članku 21. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

- „1. Dostava povjerljivih podataka od tijela ESS-a iz članka 4. koje je prikupilo podatke do drugog tijela ESS-a dopuštena je pod uvjetom da je ta dostava potrebna za učinkovit razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika ili za povećanje kvalitete europskih statistika. Ako se podaci dostavljaju Komisiji (Eurostatu), potrebno je odobrenje NSU-a ili drugog nacionalnog tijela koje je dalo podatke.*
- 2. Dostava povjerljivih podataka između tijela ESS-a koje je prikupilo podatke i članice ESSB-a dopuštena je pod uvjetom da je ta dostava potrebna za učinkovit razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika ili za povećanje kvalitete europskih statistika u okviru odgovornosti ESS-a i ESSB-a te da je ta potreba opravdana. Ako se podaci dostavljaju Komisiji (Eurostatu), potrebno je odobrenje NSU-a ili drugog nacionalnog tijela koje je dalo podatke.“;*

8. **Članak 23. zamjenjuje se sljedećim:**

„Članak 23.

Pristup povjerljivim podacima u istraživačke svrhe

Komisija (Eurostat) ili NSU-ovi ili druga nacionalna tijela u okviru svojih odgovornosti mogu znanstvenicima koji provode statističke analize za znanstvene svrhe dati pristup povjerljivim podacima, uključujući podatke koje su na raspolaganje stavili privatni imatelji podataka, koji omogućavaju samo neizravnu identifikaciju statističkih jedinica. Ako se podaci dostavljaju Komisiji (Eurostatu), potrebno je odobrenje NSU-a ili drugog nacionalnog tijela koje je dalo podatke.

Komisija provedbenim aktima utvrđuje mehanizme, pravila i uvjete za pristup na razini Unije. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 27. stavka 2.

Za potrebe ove Uredbe istraživačke svrhe obuhvaćaju istraživačke aktivnosti kao što su tehnološki razvoj i demonstracija, temeljno istraživanje i primijenjeno istraživanje.“;

9. Članak 25. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 25.

Javno dostupni podaci

Podaci koji su ***zakonito na raspolaganju javnosti i koji ostaju*** na raspolaganju javnosti ***prema nacionalnom pravu ili pravu Unije*** ne smatraju se povjerljivima kad se upotrebljavaju za statističke svrhe ***ili za diseminaciju statističkih podataka dobivenih iz takvih podataka*** Takvi podaci posebno uključuju podatke o ključnim atributima pojedinačnih društava navedenih u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2023/138*.

* ***Provedbena uredba Komisije (EU) 2023/138 od 21. prosinca 2022. o utvrđivanju popisa posebnih visokovrijednih skupova podataka i modaliteta njihova objavljivanja i ponovne uporabe (SL L 19, 20.1.2023., str. 43.).***”;

10. u poglavlje VI. umeće se sljedeći članak:

„Članak 26.a

Doprinos nacionalnim okvirima za upravljanje podacima

1. U skladu s načelom supsidijarnosti NSU-ovi mogu na nacionalnoj razini preuzeti funkcije utvrđene u nacionalnim okvirima za upravljanje podacima radi promicanja integracije i interoperabilnosti podataka, opisa metapodataka, osiguranja kvalitete i postavljanja standarda, ***razmjene podataka i ponovne uporabe podataka***, kao i druge zadaće i funkcije utvrđene u Uredbi (EU) 2022/868 Europskog parlamenta i Vijeća*.
2. Izvršavanje funkcija iz stavka 1. ovog članka od strane NSU-ova mora biti u skladu s ***izvršavanjem statističkih funkcija koje se obavljaju u skladu sa*** statističkim načelima utvrđenima u članku 2. stavku 1.

* Uredba (EU) 2022/868 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o europskom upravljanju podacima i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1724 (Akt o upravljanju podacima) (SL L 152, 3.6.2022., str. 1.).”;

11. umeće se sljedeći članak:

„Članak 27.a

Evaluacija i preispitivanje

Komisija do ... [pet godina od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] provodi evaluaciju ove Uredbe i Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće o glavnim nalazima. Tom se evaluacijom posebno ocjenjuje sljedeće:

- (a) statistički odgovor na kriznu situaciju iz članka 16.a;
- (b) obveza privatnih imatelja podataka da dopuste *uporabu* svojih podataka za europsku statistiku u skladu s člancima 17.b, 17.c, 17.d i 17.e;
- (c) razmjena podataka u ESS-u na temelju članka 17.f;
- (d) razvoj europskih statistika na temelju poglavlja IIIa.”.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...,

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica
